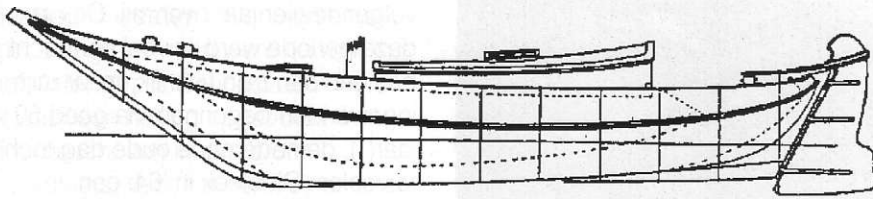

“Luctor Et Emergo?”

Memoires van de Jetty, door Gerrit Zomer

Sinds de twintiger jaren is er al veel over mij geschreven, maar de laatste jaren werd het toch verdrietig stil om mij heen. Men scheen mij vergeten. En als een afgedankt autowrak werd ik weggezet op de parkeerplaats naast een oude scheepswerf, ver weg van mijn geboortegrond. Ik werd stevig ingepakt in een stel gammele dekkleden, goed genoeg om mijn uitzicht te bederven (mocht ik niet zien waar ik terecht was gekomen?), maar veel te slecht om mij te vrijwaren van een verdere aftakeling. Ik begon mij al af te vragen waar ik dit trieste lot aan verdiend had. Ik vreesde al hetzelfde lot te ondergaan als mijn kleine zusje, de Anne-Marie in Baasrode, of een van mijn rivalen uit de Antwerpse periode, de Thistle III van dhr. Murdoch. Als je nooit je schippers hebt dwarsgelegen, verwacht je toch een betere oudedag? Ik zeg niet dat mijn schippers het nooit moeilijk hebben gehad met mij, maar wat wil je ook? Ik moest toch aan hun verwachtingen voldoen? Dan zullen zij mij ook moeten leren kennen om mij in bedwang te houden.

Met wie ik dan ook het beste overweg kon was Leon Huybrechts, maar daarover straks meer. Eerst zal ik mij eens aan u voorstellen.

In 1913 liep ik van de helling op de werf van Petrus de Klerk. In opdracht van een Arnhemmer visserman, H. van de Gruiter-van Belzen, moest hij een snelle hoogaars bouwen. En dat had de Klerk al meer gedaan: het vlak werd van voren en van achteren flink opgebrand, een mooie vloeiende lijn in het berghout, dat van

achteren lekker breed werd gehouden, met daaronder een moderne, doch smalle lemmerkont.

heb ik hier niet gelegen, want al spoedig maakte ik kennis met twee deftige heren: dhr. H.C.v.d. Lely uit Haarlem en Leon Huybrechts uit Antwerpen. Dat deze heren goed bij kas zaten had v.d. Gruiter waarschijnlijk ook in de gaten, want al snel was voor f 6000(!) de koop gesloten. Ik verhuisde naar Haarlem en onderging daar een complete gedaanteverwisseling: de kookketel

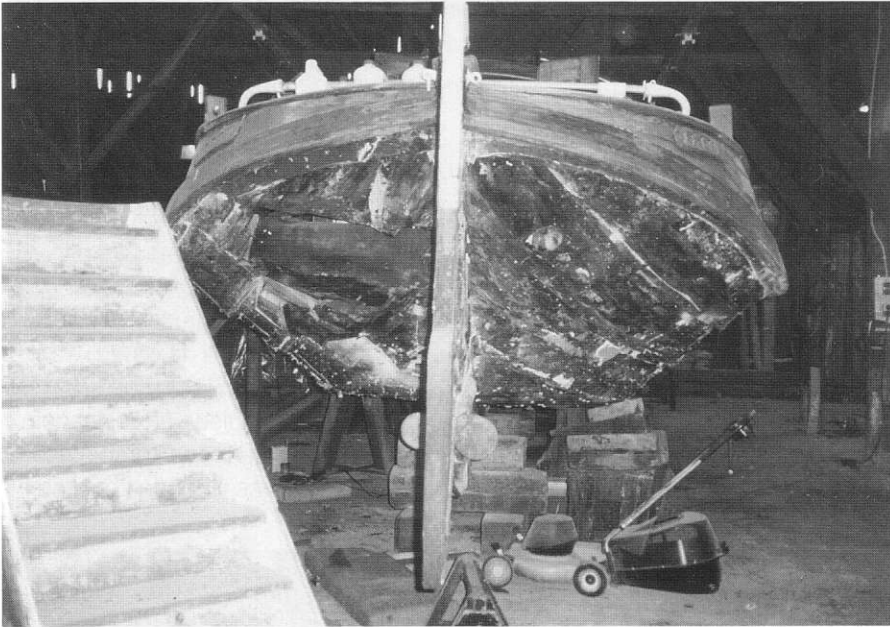

De Jetty in 1978 bij de Arnebrug

Inclusief blokken en zeilen werd ik verkocht voor f. 2800,- en kreeg ik het visserij-nummer ARM 4. De vierkoppige bemanning heeft het slechts vier jaar met mij uitgehouden: door een ongelukkige manoeuvre ging ik zowat onderste boven en in een kanaal bij Vlissingen werd ik voorlopig aan de kant gelegd. Lang

ging van boord, het ruim en het kot maakten plaats voor een jachtroef en het spriettuig werd vervangen door een bezaanttuig. Veel weet ik niet meer uit deze periode, maar ik meen me wel te herinneren dat v.d. Lely niet echt happy was met mij. Ook weet ik nog dat plotseling Leon Huybrechts weer aan dek stapte, blijkbaar als mijn nieuwe baas, want weldra vertrokken we samen naar Antwerpen. Hiermee begon voor mij een 35-jaar durende periode van

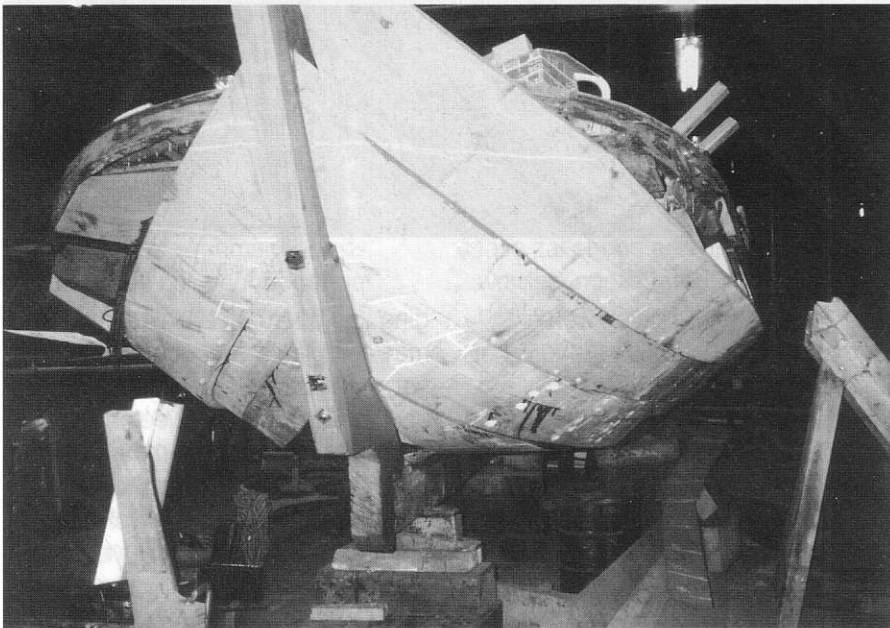

De oude kont van de Jetty

innige vriendschap met Leon. Vanaf dit moment noemde men mij Jetty, naar de dochter van mijn vorige baas, en alsof dat nog niet genoeg was pronkte voortaan de letters OB 3 boven in mijn zeilen. Zeilen, ja, meervoud, want regelmatig werden de witte zeilen vervangen door bruine en dan wist ik al hoe laat het was. Alle overbodige zaken werden mij dan ontnomen en zelfs mijn mooie lange vleugel werd vervangen

door een wedstrijdvaan. Dit waren de momenten dat ik het best met mijn schipper overweg kon: nooit meer heb ik zulke snelheden behaald. En om mijn rivalen nog beter de loef af te kunnen steken werd ik in 1927 voorzien van een gietijzeren kielbalk. Maar helaas, in 1953 kwam er een einde aan mijn innige band met Leon: Adolf Hebbelynck uit Gent werd mijn nieuwe baas en liet mij bij Duivendijk op Tholen voorzien van

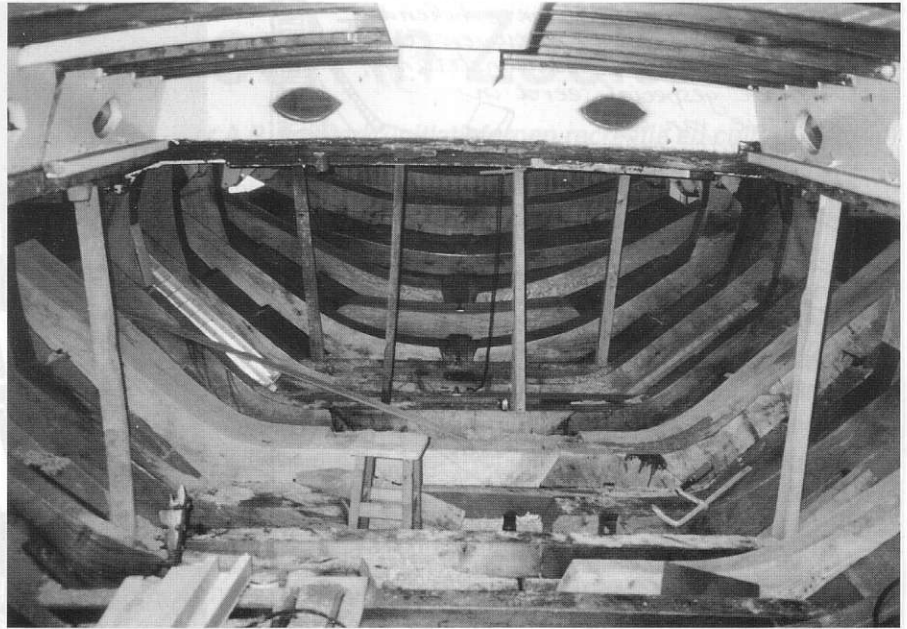

De nieuwe kont krijgt vorm

een nieuw teak dek. In '60 verhuisde ik van Gent naar het andere einde van het kanaal: dhr. A.J.v.d. Ree uit Terneuzen ontfermde zich de volgende vier jaar over mij. Ook in deze periode werd er veel aandacht besteed aan mijn uiterlijk, maar mijn ingewanden begonnen, na goed 50 jaar(!), de naderende oude dag toch te voelen. Dit bleek in '64: een Brusselse professor, dhr. F. Gaignaux, zocht een vakantiewoning in Veere. Toen dit niet mogelijk bleek liet hij zijn oog op mij vallen. Hij werd de nieuwe eigenaar en liet mijn onderwatergedeelte door de Klerk in Hansweert helemaal inpakken in het polyester. Het heeft hem veel geld gekost, maar van de lekkage was ik nog steeds niet verlost. Dit was het begin van een flinke longontsteking, welke ik nooit meer te boven ben gekomen. Mijn ribben rotten volledig weg! Tot overmaat van ramp werd ik opgezadeld met zo'n stinkdiesel, compleet met alle ongerief wat dit met zich meebrengt. Nadat mw. Gaignaux kwam te overlijden heb ik mijn baas niet veel meer gezien. Ik ging er aan dek ook zienderogen op achteruit, en ik verdween naar een achteraf hoekje in Goes. Daar werd ik twee jaar later opgemerkt door G. Zomer. Via hem kwam ik in 1978 in handen van W.v.Gessel en hij wist mij nog eenmaal in mijn oude luister te herstellen. Met de daaropvolgende eigenaren raakte ik steeds verder in verval. Geen wonder, ik was de 70 al gepasseerd en mijn meeste familieleden waren al dertig jaar eerder afgehaakt. Ook voor mij werd het leven nu toch echt ondraaglijk: eigenlijk had men al lang "de stekker (van de pomp) d'r uit moeten trekken". Maar niemand durfde voor deze fatale ingreep de verantwoordelijkheid te nemen. Ik werd voorlopig 'gedeponeerd' op de werf van Joh.v.d. Meulen in Sneek. De polyester romp, waar het aftakelingsproces zo door was bevorderd, bleek nu mijn redding. De vorm van mijn romp bleef nog redelijk intact en zo bleef ik nog jarenlang hopen op die suikeroom

die toch nooit de oceaan oversteekt. Het is haast niet te geloven: plotseling scheen men toch weer in mij geïnteresseerd. De resten van de dekkleden werden mij ontnomen en met een grote kraan werd ik weer in het water gezet. Behoedzaam werd ik weer een helling opgetrokken en doorgeschoven in een grote werkplaats. Voor het eerst sinds jaren snooft ik weer de lucht op van vers eikehout. Aan alle kanten werd ik opgestopt en stukje bij beetje weer in mijn oude model gedrukt. Mijn polyester doodskleed (of reddingsvest?) werd verwijderd en stukje bij beetje werden al mijn ribben en huidgangen vervangen door nieuw hout. Hoe het mij verder vergaat kan ik nog niet vertellen. Het schijnt dat mijn nieuwe baas, de heer S. Boonstra, nog grootse plannen met mij heeft. Ik blijf hopen dat ik er straks weer uitzie als de echte oude Jetty. En ik verheug mij op de dag dat ik het weer mag opnemen tegen mijn oude rivalen, de Turc en de Windroos!

Veel hout was er nodig voor de nieuwe krommers

Restauratie Jetty

Zoals uit de 'memoires' al blijkt was het met de Jetty slecht gesteld. De romp van het schip was volledig vermolmd, maar werd nog bij elkaar gehouden door een, met RVS-draad gewapende, polyester bekleding. Bij verwijdering van het polyester vielen delen van de huid er gewoon uit! Technisch gezien was het waarschijnlijk aantrekkelijker om van dit schip een replica te bouwen, maar daarmee heb je de oude Jetty niet terug. Met veel bewondering heb ik gezien hoe vader en zoon v.d. Meulen het schip weer onder handen genomen hebben. Voor de nieuwe gangen zijn hele mooie eiken delen gevonden. Alle inhouten zijn vernieuwd. Alles is zeer degelijk met RVS bouten en schroeven aan elkaar bevestigd en het schip lijkt zijn oorspronkelijke lijnen weer te hebben teruggekregen. (Wat is dat moeilijk te beoordelen in de werkplaats!) Dek en roef bevonden zich nog in een redelijk goede staat en zijn waar nodig gerepareerd. Tuigage wordt geheel vernieuwd met een grootzeil van 65 en een fok van 36 m². De ongestaagde (!) steekmast wordt vervangen door een onderdeks strijkbare, en langere, mast. Er wordt hard aan gewerkt om het schip voor half july zeilklaar te hebben. De inbouw van het interieur volgt later nog. Wij willen de heer Boonstra hierbij feliciteren met deze schitterende aanwinst!

De bijna vernieuwde Jetty (januari 1995)

